

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Toetredingsverzoek G40 van 7 gemeenten

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 7-12-2021

Notanummer : 2021-379

Datum : 7-12-2021

Programma : 01-Burger en bestuur

Portefeuillehouder : Burgemeester,

Bijlage(n) : brief Deventer.pdf, Brief voorzitter G40 aan AB.pdf

Parafering

02-12-2021: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf

Agendering

* 02-12-2021: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 03-12-2021: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf

Definitieve akkoord

8-12-2021

B & W d.d.: 7-12-2021

Besluit

1. Het college besluit om het standpunt van het DB van de G40 te steunen om het toetredingsverzoek van de zeven steden niet te honoreren.

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Per brief van 26 november j.l. vragen de gemeenten Amstelveen, Hoeksche Waard, Nissewaard, Sudwest Fryslan, Velsen, Vlaardingen en Westland aan onze burgemeester (en die van de andere G40steden) steun voor hun toetredingsverzoek tot de G40. Dit verzoek bekrachtigen zij in een "Bidbook", dat gezamenlijk en per stad argumenten geeft voor opneming in de G40. Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft een beargumenteerd advies aan het Algemeen Bestuur (AB) uitgebracht om het verzoek niet te honoreren. Aan elke G40 gemeente wordt vóór 15 december een standpunt gevraagd, waarna het AB zal besluiten.

Het Bidbook van de zeven gemeenten is als bijlage toegevoegd aan deze nota.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het AB van de G40 beslist over toetredingsverzoeken. Het DB toetst dit verzoek aan de doelstellingen van de G40, m.n. of gemeenten zich "kenmerken (...).door een vergelijkbare stedelijke problematiek waarin uitdagingen op het vlak van leefbaarheid en het tegengaan van grote maatschappelijke tegenstellingen centraal staan."

Als lid van de G40 en de VNG gaat het voor de gemeente Deventer om de positie van 40 en VNG als onze twee grootste nationale belangenvertegenwoordigers.

Kader

Het DB hanteert de volgende toetredingscriteria:

- inwonertal (minimaal 80.000 of een grootste kern van minimaal 60.000)
- stedelijke problematiek
- centrumfunctie

Betrokken partijen en participatie

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

Als het pure inwonertal zou gelden, behoren Westland (29e), Amstelveen (36e) en Sudwest Fryslan (38e) tot de 40 grootste gemeenten en zou de gemeente Westland met 109.000 inwoners zelfs eerder een plek in de G40 verdienen dan Deventer. De gemeenten Velsen en Vlaardingen zouden met minder dan 80.000 inwoners kunnen worden afgewezen. Ook het eerdere besluit dat de G40 zich niet verder zal uitbreiden, wil men niet klakkeloos hanteren. Maar voor het DB weegt de stedelijke problematiek het zwaarst als kenmerk van G40-gemeenten, dat daarmee een duidelijk profiel en binding oplevert. Dat vindt men minder terug bij de aspirantleden en tevens ontbreekt bij de meeste de beoogde centrumfunctie. Tenslotte wil de G40 door uitbreiding in aantal en profiel niet een "schaduw" VNG worden.

Het Bidboek van de zeven gemeenten laat zien dat zij in elk geval ook economisch belangrijke steden zijn, die model staan voor nieuwe urbanisatiepatronen in Nederland en bijbehorende opgaven voor o.a. woningbouw, energietransitie, etc. Zij menen dat de toetredingscriteria van de G40 onvoldoende met de tijd zijn meegegaan en dat de verschillen tussen stad, stedelijk gebied en buitengebied steeds meer vervagen. Kortom, beide kanten hebben goede argumenten ingebracht.

Toch adviseren wij het standpunt van het DB te steunen. Opneming van zeven gemeenten tegelijk zou een wezenlijke breuk zijn met de eerdere afspraken. Het is een groot goed dat alle Nederlandse gemeenten de VNG als één belangenorganisatie hebben. De G40 moet door verdere verbreding niet een doublure hiervan gaan vormen. Tegelijkertijd hebben de zeven gemeenten enkele tartende punten ingebracht, die de G40-gemeenten stof tot nadenken moeten geven voor de iets langere termijn.

Financiële consequenties en dekking

n.v.t.

Openbaarmaking en communicatie

n.v.t.

Aanpak en uitvoering

Na besluit van het college, zal het besluit van het college, desgewenst aangevuld met overdenkingen, worden doorgegeven aan de ambtelijk secretaris van de G40.

Dhr. König
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR. 21-0329989	BIJLAGE(N) 1
CONTACTPERSOON T.F. Vermeer		CLUSTER Beleid	TELEFOONNUMMER (0174) 673 425	DATUM VERZONDEN 26-11-2021
ONDERWERP Aanbieden Bidbook G40				

Geachte Burgemeester, beste Dhr. König,

Wij bieden u graag ons bidbook 'Uitbreiding G40' aan. Dit doen wij met de gemeenten Amstelveen, Nissewaard, Vlaardingen, Velsen, Súdwest-Fryslân, Hoeksche Waard en Westland. Hierin stellen wij ons voor en brengen we onze meerwaarde/expertise onder de aandacht. Maak hier als G40 gebruik van en doe er je voordeel mee. We zijn niet alleen op inhoud maar ook in de bestuurlijke netwerken in Nederland en Europa een essentiële versteviging. Als 7 gemeenten zijn we individueel te vergelijken met een aantal van de huidige G40 leden.

Wij kijken graag samen vooruit. Dit jaar hebben jullie nog de bestuurlijke netwerkdag van de G40. Volgend jaar hopen wij hier onderdeel van uit te maken. Wij gaan dan onze expertises inzetten om het bestaande stedennetwerk te verstevigen, want zonder ons is de G40 niet compleet. U krijgt u voor het vergroten van het leesgenot ook nog van ons eens iets heerlijks aangeboden.

We wensen u veel leesplezier en wijsheid toe!

Hoogachtend,
de burgemeester van Westland, de burgemeester van Amstelveen, de burgemeester van
B.R. Arends T.R. Poppens Nissewaard
F. van Oosten

de burgemeester van Hoekse Waard, de burgemeester van Súdwest-Fryslân,
A.P.J. van Hemmen J.A. de Vries

de burgemeester van Velsen, de burgemeester van Vlaardingen,
F. Dales B. Wijbenga

Amstelveen

Hoeksche Waard

Nissewaard

Súdwest-Fryslân

Velsen

Vlaardingen

Westland

Aan
Algemeen Bestuur van het Stedennetwerk G40

G40 Stedennetwerk
Genie Hendriks
secretaris
ej.hendriks@breda.nl
Tel: 06 - 25689862
Postbus 90156
4800 RH Breda
www.G40stedennetwerk.nl

Datum: 1 december 2021
Onderwerp: Verzoek om lidmaatschap van Stedennetwerk G40
Bijlage(n): -

Beste leden van het Algemeen Bestuur,

Eerder dit jaar ontvingen wij een brief van acht gemeenten met een verzoek om toe te mogen treden tot ons G40-netwerk. Wij hebben u daarover toen per mail geïnformeerd. Die acht zijn: Leidschendam-Voorburg, Súdwest-Fryslân, Nissewaard, Velsen, Westland, Amstelveen, Hoeksche Waard en Vlaardingen. Leidschendam-Voorburg heeft inmiddels laten weten zijn kandidatuur in te trekken. Van de overige zeven heeft u vorige week van de burgemeester van Westland namens die zeven een 'bidbook' ontvangen. Het is aan het algemeen bestuur (AB) van de G40 om een besluit over het verzoek te nemen. Het dagelijks bestuur heeft als taak hierover te adviseren. Dat advies en de overwegingen waarop het is gebaseerd staan hieronder.

We merken graag vooraf op dat we blij zijn met de toenemende interesse van gemeenten voor ons netwerk. Een aanbod om bij te dragen aan het doel van de G40 bekijken we altijd met belangstelling. Zo ook het verzoek van 'de zeven'.

Doel van de G40

Het doel van de G40 is leidend bij wat wij doen. Zo ook bij de beoordeling van een verzoek om als lid toe te kunnen treden. In het statuut van de G40 staat het doel van het netwerk zo opgeschreven:

1. Gemeenten die lid zijn van het netwerk, kenmerken zich door een vergelijkbare stedelijke problematiek waarin uitdagingen op het vlak van leefbaarheid en het tegengaan van grote maatschappelijke tegenstellingen centraal staan. Zij investeren in de onderlinge samenwerking en zetten zich bestuurlijk en ambtelijk in ten dienste van de gemeenschappelijke belangen.
2. Het netwerk richt zich op het bundelen van de belangen van die gemeenten en deze zo goed mogelijk over het voetlicht brengen bij relevante partijen. Het netwerk stelt zich tevens ten doel een platform te bieden waarbinnen de gemeenten die lid zijn van het netwerk elkaar kunnen ontmoeten, op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau om ervaringen uit te wisselen, *best practices* te ontwikkelen en onderlinge samenwerkingsafspraken te maken.
3. Het netwerk tracht dit doel te bereiken door inhoudelijk overleg te plegen, gemeenschappelijke standpunten te bepalen en in gezamenlijkheid op te trekken richting de diverse hogere overheden en andere relevante gesprekspartners (publiek en privaat).

Het doel geeft duidelijk de grens van ons netwerk aan: het gaat om de groep steden met een vergelijkbare stedelijke problematiek. Voor de effectiviteit en herkenbaarheid van én binnen

het netwerk is die consistentie vanzelfsprekend noodzakelijk. Het onderscheidt ons van andere gemeentelijke netwerken.

Overwegingen bij het advies

Het dagelijks bestuur heeft gekeken naar de samenstelling van het huidige ledenbestand en de afwegingen die daarbij zijn gemaakt. Grootstedelijke problematiek was de basis waarop meer dan 25 jaar geleden diverse grote en middelgrote steden elkaar opzochten. Die samenwerking was de opmaat naar het grotestedenbeleid. In de jaren erna werden diverse thema's op het fysieke, sociale en economische domein als aandachtspunten aan het netwerk toegevoegd. Dat mondde uit in het netwerk met drie pijlers zoals we dat nu kennen met het doel dat hierboven is aangegeven.

Om enig houvast te hebben bij de samenstelling hanteren we bij verzoeken om toetreding enkele criteria:

- inwonertal (minimaal 80.000 of een grootste kern van minimaal 60.000)
- stedelijke problematiek
- centrumfunctie

Het inwonertal van de leden van de G40 is voor een deel een verklarende factor voor de samenstelling. Het zijn echter vooral de mate van stedelijke problematiek en de centrumfunctie (beide volgens de Atlas voor Gemeenten en Begrotingsanalyse 2021) die in samenhang met het inwonertal doorslaggevend zijn. Beide zijn om meerdere redenen onderscheidende criteria. Uit toepassing van deze drie criteria is een groep ontstaan met een duidelijk profiel. Deze herkenbaarheid vormt daarmee een belangrijke bindende factor. Het AB heeft in 2018 na de groei tot G40 aangegeven het aantal leden van het netwerk daartoe te beperken. Het wilde daarmee sterkte en consistentie borgen en verwatering tegengaan.

In onze bespreking van het verzoek van de zeven gemeenten hebben we uiteraard naar toepassing van de criteria gekeken en het eerdere besluit van het AB. Maar niet te zwart-wit, strikte toepassing van het besluit uit 2018 om geen nieuwe leden toe te laten zou immers leiden tot het bij voorbaat afwijzen van het verzoek. We stelden ons daarom de vraag welke inhoudelijke bijdrage de verzoekers zouden kunnen leveren aan ons netwerk en of die inhoud dan op een zodanige wijze bijdraagt aan het realiseren van het doel van het netwerk dat dit zou moeten leiden tot een advies om het besluit uit 2018 te heroverwegen.

Het is evident dat ieder van de genoemde zeven gemeenten eigen kwaliteiten heeft en specifieke vormen van expertise. Dat ze die ten dienste van de G40 willen stellen, waarderen we. Ook zien we dat deze welkome bijdragen kunnen zijn in het beleidsdebat over de diverse grote opgaven waar we in Nederland voor staan. Zoals wij in de [Kernboodschappen G40](#) al schreven, zal uitvoering van die grote opgaven vragen om partnerschap: met het Rijk, met maatschappelijke organisaties en zeker van gemeenten in de regio. Niemand is als enige eigenaar van een vraagstuk. Vanzelfsprekend zullen wij altijd op inhoud en vanuit het stedelijke belang de samenwerking blijven zoeken met partners, dus ook deze zeven gemeenten. Daar is een lidmaatschap niet voor nodig. Bovendien staat deze vorm van betrokkenheid van niet-leden al uitdrukkelijk in ons statuut.

Wat geldt voor inhoudelijke bijdragen van deze zeven geldt ook voor veel andere gemeenten. Wij zien bij de zeven niet de specifiek stedelijke problematiek die zo'n belangrijk criterium en daarmee bindende factor in onze doelstelling is. Het is in onze ogen dan vooral de vraag aan de VNG als 'netwerk' van alle gemeenten hoe al die inhoud het beste tot zijn recht komt. Wij willen daarin niet als een soort 'schaduw VNG' opereren door zelf steeds meer gemeenten te vertegenwoordigen. Dat zou steeds verderaf staan van ons eigen doel.

Wij zullen dan ook de VNG een afschrift van deze brief sturen en vragen die te betrekken bij haar project 'Regionaal Samenwerken'.

Concluderend zien wij een uitbreiding met de zeven gemeenten niet voldoen aan onze oorspronkelijke uitgangspunten en daarmee niet bijdragen aan onze doelstelling en de kracht van ons stedennetwerk. Met name op het punt van consistentie en een duidelijk profiel zou het netwerk aan kracht inboeten en verwateren. We onderschrijven daarmee het eerdere besluit van het AB uit 2018.

Advies

Op grond van bovenstaande overwegingen adviseert het dagelijks bestuur om vast te houden aan het besluit uit 2018 en het verzoek van de zeven gemeenten niet te honoreren.

Graag ontvang ik, bij voorkeur uiterlijk 15 december, jullie reactie op het advies. Dat kan in een mail naar onze secretaris Genie Hendriks, ej.hendriks@breda.nl.

Tot slot

Het dagelijks bestuur is onlangs een project gestart dat een advies moet opleveren over de toekomstige positie en werkwijze van de G40. Een aantal van jullie zal benaderd worden om hieraan via een interview een bijdrage te leveren. Zodra er meer nieuws over is, komt dat per mail jullie kant uit.

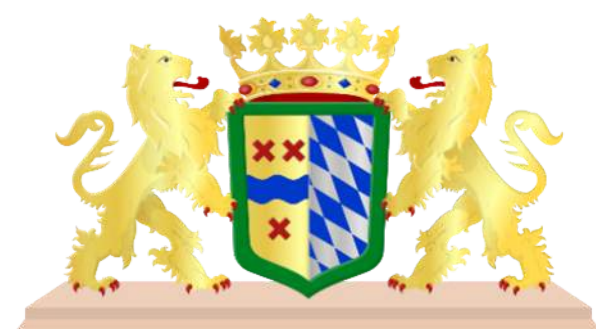
Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

Paul Depla
voorzitter Stedennetwerk G40

Amstelveen

Hoeksche Waard

Nissewaard

Súdwest-Fryslân

Velsen

Vlaardingen

Westland

Uitbreiding G40

De aspirantleden stellen zich graag voor.

De steden veranderen. Nu de G40 nog...

Geacht G40-lid,

Voor u ligt het bidbook toetreding G40. Geschreven namens 7 enthousiaste gemeenten die graag willen deelnemen na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. En wij brengen wat mee! Een totale vertegenwoordiging van 800.000 inwoners. Diverse specialismen, van verduurzaming, energietransitie, ondermijning, zware en marine-industrie. Te veel om op te sommen. We stellen ons graag voor in dit bidbook.

De stad van toen en nu

Vroeger was het duidelijk wanneer een plaats zich een stad mocht noemen. Had het dorp stadsrechten gekregen dan kreeg het marktrecht, tolrecht, werden stadsmuren gebouwd en kreeg het een stadsbestuur. Na het verschijnen van de gemeentewet van 1851 verdween definitief het juridische verschil tussen een dorp en een stad. Toch is het stadsgevoel altijd gebleven. De G40 noemt zich bijvoorbeeld een stedennetwerk. Tegelijkertijd neemt urbanisatie in Nederland en de wereld toe. De stad blijft trekken. Er is in de loop van tijd veel veranderd. De grens tussen stad, stedelijk gebied en het buitengebied vervaagd. Zo wonen er tegenwoordig in Gemeente Westland meer mensen dan in de naastgelegen Gemeente Delft, en groeit komende jaren door. Delft kreeg haar stadsrechten in 1246 terwijl Westland nog niet eens 20 jaar als zelfstandige gemeente bestaat. Verstedelijking in de regio raakt nog meer in elkaar verweven. Met alle kansen en uitdagingen van dien.

We zien nu bijvoorbeeld verschillen in stedelijke structuur op basis van grondsoort; het zand van Brabant versus de klei van Holland. We zien hoe inpoldering het platteland drastisch veranderde. Door het aanleggen van bijvoorbeeld (spoor)wegen en kanalen konden steden een schaa sprong maken. Ook beleidskeuzes uit het verleden om stedelijke ontwikkeling te sturen drukte een duidelijke stempel. Zonder die keuzes toen zouden we nu geen groeikernen en Vinexwijken kennen, weg van het Groene Hart. Bufferzones versus natuurgebied is ook iets van de afgelopen jaren. Met de huidige uitdagingen op de woningmarkt staan nieuwe veranderingen voor de deur.

Vernieuwde verstedelijking

De stad met een muur eromheen komt niet meer terug, dat is iets uit de geschiedenisboeken. Nederland moet zich gaan richten op vernieuwde verstedelijking. Wonen op plaatsen van oude industrie. Fusiegemeenten die een prominentere plaats krijgen. Waar 'new towns' een centrale rol krijgen in de regio. De gevoelsgrens tussen de stad en daarbuiten wordt steeds dunner. Volgens ons hebben deze ontwikkelingen onvoldoende aandacht en onze nieuwe steden onvoldoende vertegenwoordiging in uw netwerk.

G40 doorbreek uw stadsmuren!

Onze gezamenlijke oproep; G40: doorbreek uw stadsmuren! Blijf niet in het verleden hangen en laat nieuwe leden toe. De stad van nu en de toekomst zien er anders uit. Meer dan een plek waar gewoond en gewerkt wordt. Dit vraagt meer dan een aanpak op grootstedelijke problematiek. Uw huidige toetredingseisen reflecteren dat niet. Het stedennetwerk G40 mag daarom ook mee veranderen.

Op de volgende pagina's stellen we ons voor en vertellen we wat wij te bieden als aanvulling op uw huidige stedennetwerk; want de G40 is nu niet compleet. De G40 vertegenwoordigt niet de grootste gemeenten van Nederland, zoals uw platformnaam claimt. Wij maken de G40 wel compleet en maken haar klaar voor de toekomst.

Door toelating vertegenwoordigt u daadwerkelijk de grootste gemeente van Nederland, niet enkel steden waar ooit een stadsmuur omheen stond. Alle 7 aspirantleden hebben een groter inwoneraantal dan uw huidige kleinste lid! Alle 7 gemeenten kunnen op specifieke onderwerpen een schat aan praktijkervaring meenemen. Alle 7 steden staan te trappelen om lid te worden en zich actief in te zetten voor het stedennetwerk.

We denken graag mee over de toekomst. De toekomst van de stad, De toekomst van Nederland. De toekomst van de G40.

Amstelveen, stad en onderdeel van de metropool

- 36 grootste gemeenten
- 92.000 inwoners
- 55.000 arbeidsplaatsen

- Centrumfunctie zuidelijke Amstelland gemeenten
- Strategische ligging tussen Amsterdam, Schiphol en bloemenveiling
- Internationale stad met 139 nationaliteiten
- Transformatie verouderde kantoren naar gebieden innovatie, start-ups, research en wonen

Gelegen tussen Amsterdam en Schiphol is Amstelveen met bijna 91.000 inwoners een speler van formaat in de metropoolregio Amsterdam. Vanwege het groene en ruimtelijke karakter van de stad kiezen veel mensen die werken in de regio voor wonen in Amstelveen. Dat heeft mede te maken met de hoge kwaliteit voorzieningen, zoals scholen, sportverenigingen, cultuur en het winkel- en horeca-aanbod. Amstelveen vervult daardoor een centrumfunctie voor de zuidelijke Amstelland-gemeenten. In het kielzog van Amsterdam heeft Amstelveen echter ook te maken met grootstedelijke problematiek op het gebied van bijvoorbeeld wonen en sociale diversiteit.

Amstelveen staat als middelgrote gemeente in de metropoolregio Amsterdam de komende jaren voor grote opgaven op het gebied van infrastructuur, verduurzaming, woningbouw en sociale vraagstukken. Opgaven die vanwege hun complexiteit en schaal samenwerking en afstemming met andere gemeenten, provincie en Rijk vereisen. Daarbij gaat het om zaken als kennisdelen, meedenken, meewerken, met en tussen verschillende overheden. De G40 is hiervoor een uitstekend platform waar Amstelveen graag haar expertise deelt met anderen en vice versa.

Aantrekkelijk vestigingsklimaat

Amstelveen is een relatief welvarende gemeente en biedt werkgelegenheid aan circa 55.000 mensen. Zakelijke en financiële dienstverlening is de grootste sector. Een aantal toonaangevende internationale bedrijven is in Amstelveen neergestreken, zoals KLM, KPMG, Canon, Mitsubishi en LG. Amstelveen werkt nauw samen met Amsterdam, Haarlemmermeer en Almere om internationale bedrijven aan te trekken en de werkgelegenheid in de regio verder te versterken. Naast internationale spelers heeft Amstelveen een groot aantal middelgrote en kleine bedrijven die ook belangrijk zijn voor de werkgelegenheid in de regio. Elke dag komen circa 34.000 mensen voor hun werk naar Amstelveen. Met name vanuit de zuidelijke buurgemeenten komen veel forensen naar Amstelveen.

Grote woningbouwprojecten

Goede verbindingen zijn belangrijk voor Amstelveen. In 2020 ging de vernieuwde sneltram naar Amsterdam open en dit jaar is gestart met de verbreding van de A9 ter hoogte van Amstelveen. De stad gaat op de schop en dat zal komende jaren merkbaar zijn. Ook omdat de gemeente met een aantal grote woningbouwprojecten start, zoals de Scheg en de Legmeer. De druk op de woningmarkt in Amsterdam heeft zijn weerslag op Amstelveen. De behoefte aan woningen is een regionale opgave. Nadruk bij de nieuwe woningbouwprojecten ligt op middeldure huur- en koopwoningen om doorstroming te bevorderen en starters een kans te geven.

Transformatie kantoreengebieden

Om aan de vraag naar woningen tegemoet te komen is de gemeente bezig met de transformatie van bedrijventerreinen in woon- en werkgebieden. Naast Legmeer is Kronenburg een transformatiegebied. Kronenburg is het grootste kantoreengebied in de regio, gelegen naast de Amstelveense studentencampus Uilenstede (3400 studenten) en vlakbij de Zuidas. Ambitie is om van Kronenburg-Uilenstede een dynamisch woonwerkgebied te maken voor studenten, start-ups, onderzoeksactiviteiten van de VU en ondernemers. In het programma is veel aandacht voor klimaat- en geluidadaptief bouwen (vanwege de beperkingen van Schiphol). Op het gebied van duurzaamheid werken we aan de uitvoering van plannen voor de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie. Er wordt gewerkt aan verduurzaming van woningen en sportaccomodaties. Er komt meer groen op daken en klimaatvriendelijke tuinen. Op alle gemeentelijk vastgoedeigendommen, grote bedrijven en parkeergarages komen zonnepanelen. Amstelveen streeft ernaar een fossielonafhankelijke gemeentelijke organisatie te zijn in 2030 en in 2040 een fossielonafhankelijke gemeente.

Internationalisering

Internationalisering is een belangrijk thema voor Amstelveen. In Amstelveen wonen 138 nationaliteiten: 46% van de Amstelveners heeft een migratieachtergrond en 21% is international. Mede door de internationale bedrijven en de metropoolregio Amsterdam wonen in Amstelveen veel internationale kenniswerkers met hun gezinnen, maar er zijn ook veel arbeidsmigranten. In Amstelveen zijn dat overwegend jonge kennismigranten. Deze diversiteit heeft effect op diverse beleidsterreinen van de gemeente. Er zijn verschillende internationale en Engelstalige scholen in Amstelveen en in de dienstverlening zet de gemeente in op een goede Engelstalige informatievoorziening. Internationalisering heeft ook effect op de leefbaarheid in de wijken. Het stimuleren van sociale samenhang tussen verschillende groepen is een speerpunt voor komende jaren (diversiteitsagenda). Ook in de cultuurvisie is aandacht voor de diversiteit van culturen en de behoeften en kansen die hieruit voortvloeien.

Menselijke maat

Amstelveen heeft een sterke sociale structuur. Via bewonersplatforms, lief-en-leedstraten, wijkcoaches en wijkplannen (in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam) versterken wij de sociale samenhang in de wijken. De waarde daarvan en de investering in welzijnswerk bewees zich in de coronaperiode. Om armoede tegen te gaan zetten we in een vroeg stadium in op preventie, schuldhulpverlening (extra inzet in de coronaperiode) en extra voorzieningen voor kinderen uit kwetsbare gezinnen. Ons Werkplein speelt in op veranderende arbeidsmarkt. Amstelveen onderscheidt zich van veel andere gemeenten, omdat we jeugdhulpverleners, medewerkers van het sociaal team en jongerenwerkers in eigen dienst hebben. De gemeente is vooruitstrevend in de aanpak van dementie, eenzaamheid en de tijdelijke huisvesting van economisch daklozen met behulp van de Blokhuisgelden.

Hoeksche Waard

- 41 grootste gemeenten
- 86.000 inwoners
- 35.000 arbeidsplaatsen

- Ruimte voor wonen, ondernemen en recreëren
- Ligging (tussen Rijnmond en Drechtsteden, op as Rotterdam-Antwerpen)
- Innovatie landbouw als oplossing voor (grootstedelijke) problematiek zoals klimaatadaptatie, stikstof, CO2, hittestress en waterberging

Veiligheid

We zien ook in de Hoeksche Waard nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan bedreigingen online, zoals phishing, hacks, ransomware en digitale identiteitsfraude. De transformatie naar de informatiesamenleving leidt tot nieuwe vraagstukken, bijvoorbeeld omtrent de bescherming van de privacy, autonomie en grondrechten van inwoners. De informatierevolutie heeft daarnaast ook ruim baan gegeven aan 'nepnieuws' met als gevolg dat wantrouwen en polarisatie toenemen. Ook hebben we sinds een aantal jaar te maken met ondermijnende criminaliteit. Het is een onzichtbaar fenomeen, veelzijdig van aard en daardoor complex om aan te pakken. Het heeft niet alleen gevolgen voor de veiligheid maar ook voor de leefbaarheid. Naast een repressieve aanpak past hierbij daarom ook een sociaal maatschappelijke invalshoek. Denk hierbij aan het aanmoedigen van bewonersparticipatie. Deze ondermijnende criminaliteit verplaatst zich vanuit de grote steden naar de direct omliggende gebieden zoals de Hoeksche Waard (jachthavens en vakantieparken). Het is belangrijk om in breder verband dit zogenaamde "waterbed effect" in een vroegtijdig stadium te onderkennen.

Uit onderzoek blijkt dat het voorkomen en aanpakken van criminaliteit en overlast het meest effectief is wanneer integraal wordt samengewerkt. Dat is van groot belang, wanneer we zien dat de komende jaren een tekort op de handhavingcapaciteit op ons afkomt. Wijkagenten worden vaker ingezet voor onder meer noodhulp, zoals levensbedreigende situaties na een ernstig ongeval of een gewapende overval. Dat vraagt keuzes, waarbij veiligheidsvraagstukken, zoals ondermijning en jeugd meer in samenwerking en coproductie met de samenleving en buurgemeenten zelf moeten worden vormgegeven. Daarmee wordt veiligheid meer dan alleen het handhaven van wetten en regels, namelijk een onderdeel van preventie en een gezamenlijke verantwoordelijkheid met de samenleving. Preventie begint daarom steeds vroeger.

De afgelopen jaren is in samenwerkingsverbanden met de partners gekozen voor de best passende interventies, waarbij beschikken over de juiste informatie en regievoering naast wendbaarheid van onze eigen organisatie cruciaal zijn. Hierbij zien we dat – in verschillende overheidslagen – wordt gezocht naar een rechtmatige en doelmatige manier om informatie uit te wisselen. Deze ontwikkeling zal de komende jaren naar verwachting intensiveren.

Sociaal

De Hoeksche Waard heeft de afgelopen jaren veel op preventie ingezet als het gaat om(jeugd)zorg- en welzijnsvraagstukken. Hierin hebben we uiteenlopende merkbare en meetbare resultaten behaald, in nauwe samenwerking met onze partners. Denk hierbij aan de pilot logeerszorg, waarin mantelzorgers werden ontlast. Ook maakten we samen met onze partners een uitvoeringsagenda in de strijd tegen armoede, kwam er een gedragen werkplan van de Werkgroep Regenbooggemeente, ondersteunden gezinnen andere gezinnen in de buurt en werden nieuwe ontmoetingsplekken gerealiseerd. De Hoeksche Waard wordt daarbij vaak als voorbeeld genoemd waar andere regio's hun voordeel mee doen.

De overheveling van taken van het Rijk naar gemeenten zet de komende jaren door. Ondertussen groeit de vraag naar zorg- en welzijnsdiensten snel, terwijl het zorgaanbod al jaren afneemt. Er komt op deze manier steeds meer verantwoordelijkheid bij de inwoners te liggen. Tegelijkertijd zien we een verschuiving van dure, specialistische zorg, naar goedkopere, generalistische zorg, dicht(er) bij huis. Ook het aanbod van zorgpersoneel, mantelzorgers en vrijwilligers wordt schaarser, terwijl de vraag groter wordt. Een oplossing hiervoor wordt gezocht in een aanvulling van het fysieke (zorg)aanbod met een digitaal aanbod. Echter er is nu al sprake van een digitale kloof tussen inwoners die digitaal vaardig zijn en mee kunnen doen en inwoners die door allerlei belemmeringen niet in staat zijn digitaal mee te doen. Gezien deze ontwikkelingen blijft versterking van de sociale basis ook in de komende jaren van groot belang. Door hier meer gezamenlijk in op te willen trekken denken we meer kennis te kunnen vergaren en meer massa te maken om zo betere resultaten te boeken.

Als het gaat om de jeugdzorg dan zijn onze inspanningen in de Hoeksche Waard er hoofdzakelijk op gericht geweest om, net zoals elders in het sociaal domein, 'de beweging naar de voorkant' te maken. Dit hebben we gedaan door hulp en ondersteuning laagdrempelig(er) te maken en in te zetten op een sterke sociale basis. Bijvoorbeeld met het project 'Buurtgezinnen', waarin steungezinnen uit de Hoeksche Waard hulpgezinnen ontlasten. Op deze manier hopen we zware hulp en ondersteuning (deels) te kunnen vervangen door lichtere vormen en eigen (veer)kracht te stimuleren. Hierdoor kunnen – op langere termijn – minder kosten worden gemaakt. Daarnaast werkten we in de Hoeksche Waard ook aan een positief opvoed- en opgroeiklimaat, in bijvoorbeeld het thema 'It takes a village to raise a child'.

Fysiek

De omgevingswet, die alle regels voor de leefomgeving bundelt, zal na inwerkingtreding hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Alhoewel deze wet nog niet in werking is, heeft gemeente Hoeksche Waard deze beweging wel al op volle vaart ingezet. Met andere woorden: ondanks dat de wet feitelijk is uitgesteld, werken wij al zo. Bijvoorbeeld door in het proces van de intake- en omgevingstafel, initiatieven vanuit verschillende disciplines, vakoverstijgend te beoordelen. Hierbij kijken we naar hun bijdrage aan onze opgaven en aan die van kwaliteit van het gebied en de locatie. Dit voorbeeld heeft vorig jaar landelijke aandacht gekregen en de Hoeksche Waard heeft via een artikel in het Binnenlands Bestuur hier veel positieve aandacht door gekregen.

Ondernemerschap

Sinds de start van de gemeente wordt geïnvesteerd in een goede relatie met externe partners. De laatste jaren heeft de aard van dit ondernemerschap zich sterk ontwikkeld. Deels is dit het gevolg van de ontwikkeling naar de informatiesamenleving en de groei die nieuwe technologieën kunnen opleveren, zoals het Internet of Things (IoT), Big Data en Artificiële Intelligentie (AI). Daarnaast ontstaan er ook nieuwe vormen van (sociaal) ondernemerschap als gevolg van de transformatie en vernieuwingen in het sociaal domein. Het gaat hierbij om mengvormen tussen formele economie en meer informele sociale economie denk aan buurtzorg, buurtdiensten, buurtbedrijven, coöperaties, buurtrestaurants, huiskamerverkopen. Maar ook om vormen van ruilhandel, gedeelde consumptie. Bijvoorbeeld Swapstyle (spullen delen), My Wheels en WeGo (auto delen) en huizenruil.

Prettig blijven en kunnen wonen

Landelijk is er een groot tekort aan woningen. De afgelopen jaren is de vraag naar betaalbare woningen van elk soort enorm toegenomen. Het lukt starters niet om hun eerste koopwoning te bemachtigen, waardoor ze gedwongen zijn te blijven wonen in (sociale) huurwoningen. Of het ouderlijk huis niet kunnen verlaten. Omdat doorschuiven niet mogelijk is, zitten mensen vast in sociale huurwoningen. Dat is problematisch, want daarmee zijn er steeds minder sociale huurwoningen voor kwetsbare inwoners en mensen met een kleine portemonnee.

Ook in de Hoeksche Waard blijft de druk op de woningmarkt onverminderd hoog. Er is gebrek aan alle categorieën woningen in alle dorpen van de Hoeksche Waard. Hierdoor staat ook de betaalbaarheid van woningen onder druk. Samenwerken aan deze belangrijke opgave blijft een belangrijk devies. Niet ieder voor zich, want de problemen houden niet bij de gemeentegrens op. Dit vraagt een integrale aanpak en bundeling van krachten.

Mobiliteit

Alhoewel de mobiliteit zich lastig laat voorspellen, geldt dat niet voor de capaciteit van het wegennetwerk. Tot 2025 staat de Hoeksche Waard in de steigers: er vinden werkzaamheden plaats aan de Kiltunnel, de Heinenoordtunnel, de Haringvlietbrug en de N217. Waarbij de Haringvlietbrug nu ineens heel actueel is geworden. Deze ingrepen leiden tot forse overlast en economische schade. Deze schade reikt veel verder dan de alleen de Hoeksche Waard. We hebben het over belangrijke verbindingen tussen Rijnmond, Drechtsteden en de as Rotterdam-Antwerpen.

Verder is de verwachting dat de bezetting van het openbaar vervoer en doelgroepenvervoer zal afnemen en daarmee minder rendabel wordt. Hierdoor zou het aanbod van openbaar vervoer in de Hoeksche Waard kunnen teruglopen. Met als gevolg dat de reisafstanden langer worden en dat gebruikers van het openbaar vervoer in gebieden als de Hoeksche Waard, het voorzieningenniveau zullen zien teruglopen.

Duurzaamheid

Deze transitie raakt iedereen. Er zijn mensen die graag meer 'groen willen doen', maar daar geen geld voor hebben. Van biologisch eten, tot zonnepanelen tot een warmtepomp: de overschakeling naar een duurzame samenleving vraagt innovatie en vraagt bij aanvang investeringsgelden, die overigens op termijn prima renderend blijken te zijn. Hier ontstaat soms het begin van zogenaamde 'energie-armoede'. Tegelijkertijd levert de transitie ook kansen voor ondernemers voor nieuwe verdienmodellen en innovatieve landbouw. De transitie zal de komende jaren niet alleen doorzetten, maar naar verwachting ook intensiveren.

Regiofunctie, regionale samenwerking (regiodeal Zuid-Hollandse Delta)

De Hoeksche Waard is onlosmakelijk verbonden met de regio. Niet gek, dat sinds de start van de gemeente Hoeksche Waard, zij veel en vaak de samenwerking opzocht. Niet alleen binnen, maar ook buiten de Hoeksche Waard. Met maatschappelijke partners en door over gemeentegrenzen te kijken. In 2020 sloot de gemeente de Regiodeal Zuid-Hollandse Delta. Dit innovatieve samenwerkingsverband bestaat uit drie eilanden en zes gemeenten: Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Nissewaard en Westvoorne. Tezamen bundelt de Zuid-Hollandse Delta de krachten op de thema's duurzaamheid, agrifood, landschap & toerisme en onderwijs & arbeidsmarkt. Gemeente Hoeksche Waard wil binnen dit verband, maar liefst nog breder, koploper worden op het gebied van agrifood. Korte ketens naar grootstedelijk gebied en bijdragen aan bredere opgaven zoals stikstof, CO2, waterberging en hittestress zijn daarbinnen de voornaamste speerpunten.

De Zuid-Hollandse Delta gaat vanaf 2022 ook samenwerken met de provincie voor de ontwikkeling van het gebied. Dat gebeurt nu nog op gemeentelijke niveau. De gemeenten op de Zuid-Hollandse eilanden en provincie Zuid-Holland werken daarom aan een verkenning van een gezamenlijke strategische agenda.

Financiële positie en begrotingsruimte

Gemeente Hoeksche Waard heeft een goede financiële positie en beschikt over voldoende incidentele middelen vanuit de algemene reserve (ongeveer 100 miljoen in 2021 aflopend tot ongeveer 86 miljoen per 2025; bron: Perspectiefnota 2022). Daarnaast is sprake van gunstige financiële ratio's, waaronder een gunstige solvabiliteitsratio, een lage schuldquote en een lage belastingcapaciteit (bron: jaarstukken 2020). De structurele exploitatieruimte is daarentegen beperkt. Op grond van het bij de Perspectiefnota 2022 geschetste meerjarenperspectief verwachten wij (pas) vanaf de jaarschijf 2024 (€ 0,3 mln) en de jaarschijf 2025 (€ 1,1 mln) een structureel sluitende begroting te realiseren (bron: Perspectiefnota 2022). Hiermee vallen wij onder de criteria die de provincie aan onze begroting stelt om te vallen onder het zogenoemde 'repressief toezicht', of: toezicht achteraf.

We zien dat de lasten in het sociaal domein beetje bij beetje verder oplopen. Hierbij lijkt het sociaal domein andere domeinen steeds verder 'weg te drukken'. De financiële druk staat andere investeringen in toenemende mate in de weg. Geschetste maatschappelijke ontwikkelingen waaronder vergrijzing, langer zelfstandig thuis wonen, stijging van het gebruik en kosten van de jeugdzorg, toenemende zorgzwaarte en een groeiend aantal bijstandsgerechtigden kunnen leiden tot een verdieping van de financiële risico's naar de toekomst. Vele praktische complexiteiten maken dat we als gemeente(n) in de praktijk op de grootste begrotingspost (Sociaal Domein) weinig beleidsruimte hebben. Het overgrote deel van de uitgaven is namelijk het gevolg van politiek-bestuurlijke keuzes die in nationale wet- en regelgeving zijn vastgelegd of uit rijksbeleid volgen.

Het gevaar van deze zeer beperkte sturingsmogelijkheden is dat financiële tekorten worden afgewenteld op de traditionele taakvelden (zoals welzijn, bibliotheekwerk, sport en cultuur). Bezuinigingen op deze traditionele gemeentetaken leiden tot uitholling van de leefbaarheid en vitaliteit van dorpen en wijken. Daar waar we juist (willen) investeren in een inclusieve samenleving.

Nissewaard – speelruimte voor the Next Generation

- 42 grootste gemeenten
- 84.500 inwoners
- 35.000 arbeidsplaatsen

- in 2015 ontstaan door samenvoeging Spijkenisse en Bernisse
- In 9 gebieden geldt sinds 2020 de Rotterdamwet
- Voormalig groeikern grenzend aan de Port of Rotterdam

GEMEENTE

DE UNIEKE SIGNATUUR VAN NISSEWAARD

SPEELRUIMTE VOOR THE NEXT GENERATION

Als groeikers zit de start-up mentaliteit in onze genen. We kijken liever naar wat wel kan, dan naar wat niet kan. We tonen lef, komen in actie en geven de ruimte. We willen bouwen. We kijken vooruit. Daarom creëren we speelruimte voor de nieuwe generatie. Ruimte om te experimenteren. Op het gebied van ontmoeten, leren, ondernemen, wonen, cultuur, muziek en sport. Samen met partners maken we onze gemeente nog aantrekkelijker. We doen. Dan zijn we op ons best.

ONS TOEKOMSTBEELD

In 2040 heeft Nissewaard een schielsprong gemaakt in groei, ambitie en kwaliteit. De gemeente is krachtig en aantrekkelijk door de combinatie van haar stedelijke vitaliteit, de kleine Hollandse dorpen, het groene landschap en de strategische ligging met de haven als toegangspoort tot de wereld.

Het volwaardige aanbod maakt Nissewaard aantrekkelijk om te wonen, te werken en te leven. Iconen als de Boekenberg en Theater de Stoep hebben (inter)nationale aantrekkingskracht en de regio weet Nissewaard regelmatig te vinden omdat er altijd iets te ontdekken valt. Een uitgebreid cultureel programma, aantrekkelijk stadscentrum, gezellige dorpspleinen en veel natuur.

De zes mooie dorpen en stad Spijkenisse hebben een rijk woningaanbod voor alle typen gezinnen. Innovatieve ondernemers vestigen zich hier vanwege de ruimte, het gunstige ondernemersklimaat en het groene landschap. Er zijn volop recreatiemogelijkheden en het groen wordt intensief gebruikt door bewoners en bezoekers.

ONZE KERNWAARDEN

ONZE KWALITEITEN

Nissewaard heeft alles in huis:

- Stad en dorpen
- (Haven)industrie en natuur
- Grootstedelijke architectuur en jaren '70 woonwijken
- Lokale gezelligheid en iconen met internationale aantrekkingskracht
- De bijna grootste gemeente van Rijnmond en toch een dorps gevoel
- Haven, het groene achterland, de zee en Rotterdam; binnen een half uur bereikbaar

BRAND

Verbindende schakel tussen Randstad en Delta

Nissewaard biedt als 'New Town' aan veel mensen een aantrekkelijk woonklimaat met veel ruimte en groen. Gezinnen kunnen hier hun woonwensen realiseren tegen een aantrekkelijke prijs en alle voorzieningen dichtbij. In de jaren '60-'80 is hier intensief geïnvesteerd in het klassieke ideaal van 'suburbia': 'Wonen bij de stad, in het landschap'. Nog steeds prefereert het merendeel van de Nederlandse huishoudens deze woonomgeving boven hoogstedelijke locaties: de helft van alle Nederlanders woont in dit soort steden. Wij blinken nog steeds uit in het vervullen van deze woonbehoefte. Door de goede bereikbaarheid is werk altijd dichtbij: zowel in de haven van Rotterdam als in de richting van Rotterdam en Den Haag. Met de metro zijn we direct verbonden aan de Oude Lijn.

Nissewaard is de verbindende schakel tussen de zuidelijke Randstad en de Zuid-Hollandse Delta. Een groot deel van onze inwoners werkt in de Rotterdamse haven. We zijn onderdeel van de metropoolregio Rotterdam- Den Haag. Op verschillende terreinen vervullen we een centrale rol voor de regio. Met ons prachtig theater De Stoep, het regionale ziekenhuis, ons recreatiegebied, maar vooral dat we voor mensen uit de grote stad die graag tegen een betaalbare prijs wat dichterbij de natuur willen wonen. De Randstad dichtbij met de metrolijn; natuur en recreatie in de achtertuin.

Vraagstukken G40 zijn ook onze vraagstukken

De strategische agenda van de G40 komt overeen met die van ons. Wij hebben direct te maken met grootstedelijke problematiek zoals veiligheid, ondermijning en sociale problematiek zoals toenemende vergrijzing, lage inkomens, jeugdwerkloosheid, eenzaamheid etc.

Daar bovenop komen de opgaven van voormalige groeikernen, zoals de dubbele vervangingsopgave. Door de focus van het Rijk – en daarmee ook - investeringen in de hoogstedelijke centra van de afgelopen decennia (in o.a. woningbouw en bereikbaarheid), hebben wij te maken met het sociaal afwentelingseffect daarvan. Dit uit zich in de teruglopende leefbaarheidsbarometer van Spijkenisse (stedelijke kern van Nissewaard). De eenzijdige woningvoorraad, een onbalans in bevolkingssamenstelling en het sleets raken van verschillende wijken vormen de grootste opgaven voor Nissewaard. Dit hebben we gemeen met een groot aantal andere G40-gemeenten.

Daarom investeren we in de verbetering van de woonkwaliteit, leefomgeving en verduurzaming in kwetsbare gebieden. We willen de woningvoorraad differentiëren door zowel te verdichten en te verdunnen. Ondernemers bieden we ondernemers de ruimte door te experimenteren met nieuwe werk- en woonconcepten. Op deze manier leveren we een bijdrage aan de landelijke woningbouwopgave. Dit alles doen we vanuit de gedachte dat het versterken van de sociaal-economische positie van onze inwoners het meest belangrijk is.

Onze grootste uitdaging is het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Een groot deel van onze inwoners werkt in de Rotterdamse haven. De transitie en verduurzaming van de haven brengen met zich mee dat andere eisen aan werknemers worden gesteld. Wij moeten meegroeien met deze veranderingen. Daarom zorgen we met het bedrijfsleven en het onderwijs dat toekomstige generaties ook in de toekomst in de haven kunnen werken. Tegelijk willen we meer werkgelegenheid in de gemeente creëren. We maken verbinding tussen haven- of industriegerelateerd werk en (nieuwe) opleidingen in onze stad. We bieden ruimte aan ondernemers die zich richten op de haven. De ruimte in en om het Spijkenisse Medisch Centrum en het Bernissegebied zijn plekken voor meer en gevarieerdere werkgelegenheid, opleidingen, innovaties en niches. Want daar hebben we hard behoefte aan! Nissewaard wil een aantrekkelijke en vitale gemeente blijven. Dit zijn de speerpunten van onze toekomstvisie “Nissewaard 2040”.

De kracht van samenwerking

Op al deze onderwerpen zoeken we de samenwerking op met gemeenten die hiermee ook te maken hebben. Vanuit gezamenlijke kracht zoeken we naar oplossingen en voeren we lobby. Dit doen we o.a. in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en de Zuid-Hollandse Delta.

Nissewaard

Nissewaard heeft alles in huis: een moderne stad en historisch oud-Hollandse dorpen. Pal naast het Haven Industrieel Complex. Pal naast de natuur, maar ook de grootstedelijke architectuur. Als groeikern zit de start-up mentaliteit in onze genen. Wij kijken liever naar wat wel kan, dan naar wat niet kan. We tonen lef, komen in actie en geven de ruimte. We willen bouwen. Daarom creëren we speelruimte voor de nieuwe generatie. Ruimte om te experimenteren. Op het gebied van ontmoeten, leren, ondernemen, wonen, cultuur, muziek en sport. Samen met inwoners, ondernemers en partners uit alle werkvelden maken we onze gemeente nog aantrekkelijker. We doen. Dan zijn we op ons best.

Nissewaard ligt strategisch tussen de havens van en Antwerpen.

Door de goede bereikbaarheid is werk via weg en metro altijd dichtbij. Rotterdam richting de haven, maar ook richting Rotterdam en Den Haag. We verbinden het hoogstedelijke met de rust en ruimte van de Zuid-Hollandse Delta (Voorne-Putten, Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee). We zijn voor de zuidelijke Randstad de toegangspoort naar het strand en de landschap, toerisme en recreatie. Met de Zuid-Hollandse Delta bieden we voor de 300.000 inwoners een economie die uitblinkt op het gebied van agrifood, duurzame industrie, logistiek, handel, toerisme en recreatie.

Súdwest-Fryslân

- Burgerparticipatie
- Global Goals gemeente
- Sluis van Kornwerderzand

- Grootste gemeente in oppervlak
- 2% van oppervlakte van Nederland
- Bevat 6 van de 11 Friese elf steden
- Ligging aan IJsselmeer met innovatieclusters maritiem en agrofood

- In 38 grootste gemeenten
- 90.000 inwoners
- 65.000 arbeidsplaatsen

Brede welvaart

Een gezonde en vitale gemeente met een brede welvaart, dat is Súdwest-Fryslân. De stedelijke kernen Sneek en Bolsward groeien. Bijzonder is dat in een woonwijk in Sneek een AZC is gevestigd en dit wordt door het COA gezien als goed voorbeeld voor integratie. Het is de grootste gemeente van Nederland in oppervlak; een gemeente van formaat waar prettig wonen, werken en genieten centraal staat.

Van burgerparticipatie tot Global Goals

De gemeente bestaat dit jaar 10 jaar en heeft veel bereikt. De gemeente is één van de initiatiefnemers van H7, het netwerk van herindelingsgemeenten dat in bijeenkomsten met algemeen directeur van de VNG Leonard Geluk verder wordt uitgebouwd. Burgerparticipatie bij windmolens was maart jl. landelijk nieuws. Nationaal wordt Súdwest-Fryslân gezien als expert op het gebied van burgerparticipatie. Onlangs was een bestuurder van de gemeente spreker in een expertsessie met de staatssecretaris van EZK, aangaande de aanpak van burgerparticipatie bij de RES.

De gemeente heeft de prijs voor meest Visionair gewonnen bij de Global Goals Gemeenteverkiezing van de VNG. Eén van de Nederlandse Sustainable Development Goals ambassadeurs is bestuurder van Súdwest-Fryslân. De SDG's en RIS 3 van Noord-Nederland zijn verweven in de Koersnota 2022 van Súdwest-Fryslân. Daaraan gekoppeld kent de gemeente een eigen Europastrategie.

Gemeente als onderdeel van netwerken

De gemeente heeft veel te bieden voor haar inwoners en bedrijven, maar ook voor het Noorden van Nederland, Nederland en Europa. Zo zoekt de Europese Commissie in het kader van de Green Deal gebieden en partners voor pilots met andere vormen van landbouw. Friesland kan dit bieden en via deze weg Europese projecten met bijbehorende financiering ontwikkelen. Ambtenaren van Súdwest-Fryslân verkennen dit nu met partners, zoals de Provincie Friesland en Samenwerkingsverband Noord-Nederland. Daarnaast kijken de departementen in Den Haag naar Súdwest-Fryslân en het IJsselmeer voor meer groene stroomopwekking.

Met het 10-jarig bestaan blik de gemeente ook vooruit. Met een inwonertal van richting de 100.000 maakt de organisatie een verdere professionaliseringsslag. Op verschillende terreinen zijn ambtenaren en bestuurders breed bekend. Dit najaar bezocht ministerie BZK DG Wonen de gemeente om kennis te nemen van de aanpak op aquathermie en wonen. Bestuurders en ambtenaren zijn ook actief in verschillende relevante netwerken, zoals de gewilde VNG Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs. Door deelname aan de G40 kan de gemeente haar kennis delen binnen Nederland en de verworven positie inzetten voor andere gemeenten. Dit sluit aan bij de verschillen pijlers van de G40.

Fysiek

- Súdwest-Fryslân werkt aan aquathermie en trekt hiervoor samen met de Provincie op in project Warm Heeg.
- Súdwest-Fryslân laat een haalbaarheidsstudie uitvoeren naar waterstof in Bolsward. Plan is groene stroom van de windmolens om te zetten in groen water. Restwarmte gaat dan naar een aardgasvrije wijk.

Economie & werk

- Súdwest-Fryslân heeft samen met partners bereikt dat de sluis van Kornwerderzand in de Afsluitdijk, op grondgebied van deze gemeente, verbreed wordt. Dit zorgt onder meer dat Port of Zwolle een zeehaven wordt. Schepen hoeven niet meer vanaf Rotterdam over te laden naar binnenvaartschepen om tot Zwolle te komen. Dit zorgt de komende jaren voor groei in werkgelegenheid en een impuls voor economie.
- Súdwest-Fryslân heeft innovatieclusters maritiem en agrofood.

Sociaal

- Súdwest-Fryslân werkt aan preventie en pakt onderliggende oorzaken, zoals armoede aan. Hiervoor is het meerjarige preventieakkoord “Samen doen, samen gezond Súdwest-Fryslân” gesloten. De gemeente trekt hier ook op provinciale schaal in op met de Friese Preventieaanpak.
- Súdwest-Fryslân faciliteert de musea in de gemeente bij het opzetten van een coöperatie om zo op een vernieuwende manier de krachten te bundelen.
- Súdwest-Fryslân heeft sinds 2016 in een woonwijk in Sneek een AZC. Het COA wil deze tijdelijke locatie omzetten naar een permanente locatie voor de komende 30 jaar. Het COA ziet dit namelijk als een goed voorbeeld voor heel Nederland in verband met de integratie in de buurt.
- Súdwest-Fryslân is actief lid van de VNG Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs.

Velsen

- 54 grootste gemeenten
- 68.000 inwoners
- 35.000 arbeidsplaatsen

- ligging naast Haarlem, Greenport Bollenstreek, mainport Schiphol
- Zware industrie
- Groot maritiem cluster
- 17e positie op de sociaal economische index

Wij, Gemeente Velsen, zijn van mening dat wij door lid te worden van de G40 bestuurlijk Nederland kunnen versterken en een buitengewoon waardevolle bijdrage aan het netwerk kunnen leveren.

Zware industrie

Men omschrijft de gemeente Velsen weleens als Nederland in het klein. Bij ons vindt je alles. Bijvoorbeeld zware industrie in de vorm van Tata Steel IJmuiden, één van de grootste staalbedrijven ter wereld. Een bedrijf waar wij trots op zijn, maar dat ons soms ook zorgen baart. We trekken samen op met het Rijk, Provincie Noord Holland en de gemeenten in de regio. Samen willen we er voor zorgen dat Tata Steel IJmuiden zo snel mogelijk een oplossing gaat leveren aan het nationale energievraagstuk, de uitstoot vermindert en duurzaam staal produceert.

Innovatieve maakindustrie

Recent hebben we de visie 'Duurzaam Verbonden' op Velsen in 2050 vastgesteld. Daarin staan onze ambities voor de komende 30 jaar. Velsen investeert in een innovatieve maakindustrie aan het Noordzeekanaal, met techport als spil. Techport interesseert kinderen in werken in de techniek, leidt ze op en verbindt vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. We richten ons daarbij nadrukkelijk op duurzame techniek.

Nationale koploper in de energietransitie

Met de offshore windparken voor de kust, de energiehaven, onze kennis en kunde in installatietechniek, het waterstofcluster met Tata Steel als aanjager en de circulaire maakindustrie daaromheen beschouwen wij onszelf als een nationale koploper in de energietransitie. Met de aanlanding van wind aan zee vlakbij vormen wij het stopcontact (energyhub) voor Nederland en die kans benutten wij graag. Op Europees niveau erkent men dit belang. Onze regio komt namelijk in aanmerking voor 58 miljoen euro subsidie uit het Just Transition Fund. Wij zetten deze middelen in om te komen tot een eerlijke transitie naar duurzame energie met een positieve spinoff op de arbeidsmarkt.

Economische motor

Aan het strand ligt onze prachtige zeehaven met een visafslag en zeewierboerderijen. En natuurlijk de grootste zeesluis van de wereld. Het rauwe karakter van dit gebied trekt steeds meer toeristen aan. Tijdens de Sail-in en het Havenfestival. Kitesurfers uit heel Europa komen op onze stranden af. Op de kade bij de pier eet de Velsenaar graag een visje, terwijl de ferry en cruiseschepen voorbij trekken. Een ongekend mooi uitzicht. Na de Brexit is de haven een Europese buitengrens geworden en vormt het een toegangspoort tot de rest van de wereld. De havens in het Noordzeekanaalgebied, waaronder die van IJmuiden, vormen samen met de luchthaven Schiphol en de zakelijke dienstverlening op de Zuidas de economische motor van de metropoolregio Amsterdam.

Ontspanning

Naast de drukte van de haven is het heerlijk ontspannen op de lommerrijke buitenplaatsen, Duin en Kruidberg, Ruïne van Brederode, Beeckesteijn en Waterland en het nationaal park Zuid Kennemerland. Meer reuring vindt je in Spaarnwoude, het 'central park' van de MRA. Daar vinden de grote festivals als Dance, Dutch en Latin Valley plaats en kun je lekker sporten en ontspannen. Met het betaald voetbal bij Telstar tellen wij op sportief gebied meer dan mee. Op recreatief gebied vormt onze gemeente een nationaal trefpunt.

Diversiteit

Een bijzonder diverse gemeente dus. Dat zie je ook terug in de zeven (vrijwel) aan elkaar gegroeide kernen van de gemeente Velsen. Van chique villawijken in Santpoort en Driehuis naar Rauw aan zee in renovatiewijken als Oud-IJmuiden en Velsen-Noord. We investeren in groene en koele wijken, waar het fijn wonen is en volop plek om elkaar te ontmoeten. Samen vormen de 7 kernen in feite één grote stad van bijna 70.000 inwoners. Een stad met mondige, actieve en betrokken inwoners die genieten van het groen in Velsen maar ook graag gebruik maken van alle voorzieningen in Velsen. De diversiteit en de onderlinge verbondenheid in onze gemeente beschouwen wij als onze kracht. We investeren daarom in ontmoeting, niet alleen op straat, maar ook digitaal. In het versterken van digitale vaardigheden en het realiseren van een slimme stad (smart city). Met investeringen in smart governance, smart mobility, smart environment, smart living en smart citizen. Meer hierover leest u op www.velsen.nl/visieopvelsen.

Regionale positie

De grootstedelijke opgaven waar wij ons voor gesteld zien, onze positieve score op de sociaal economische index (17e positie), onze efficiënte, naar buiten gerichte organisatie en onze unieke ligging aan de monding van het Noordzeekanaal zorgen ervoor dat wij op grootstedelijk gebied mee kunnen praten. Deze positie maakt dat wij niet alleen op het sociaal en fysieke domein, maar ook op de energietransitie, toerisme en op veiligheid binnen het stedelijk ecosysteem van de IJmond en in de Metropoolregio Amsterdam een natuurlijke voortrekkersrol vervullen. Wij gedragen ons daarbij als een slimme en betrouwbare partner om mee samen te werken. Niet alleen richting regio-partners, maar ook met onze inwoners, organisaties en bedrijven. We gaan uit van vertrouwen. En krijgen daarvoor vertrouwen terug.

Vlaardingen

- 53 grootste gemeenten
- 74.000 inwoners

- Strategische ligging tussen mainport Rotterdam en Greenport Westland
- Ruimte voor wonen, recreëren en ondernemen
- Stad met grootstedelijke opgaven

Historie en ligging

Vlaardingen is een historische stad gelegen aan de nieuwe Maas. Als een van de oudste gemeenten van Holland heeft Vlaardingen een eigen rijke geschiedenis. Een geschiedenis die zich onder andere toont in onze oude haven, de haringvisserij en recent de vondst van het oudste dijklichaam van Nederland

Vlaardingen werkt natuurlijk aan haar toekomst. Vlaardingen kent een strategische ligging tussen twee belangrijke economische regio's; Rotterdam – Rijnmond met het Havenindustriële complex (HIC) en het Westland met de internationale glastuinbouwsector. Daarmee kent de stad Vlaardingen ongelooflijk veel potentie en toekomst. Een stad waarin men prettig kan wonen, recreëren en ondernemen. Door haar gunstige ligging bij onder andere de Hoekse Lijn en straks de Blankenburgverbinding is Vlaardingen zeer goed bereikbaar. Vlaardingen vervult daarmee ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van de Zuidvleugel van de Randstad.

Opgaven en toekomstbeeld

Vlaardingen is een stad met potentie, maar ook een stad met grootstedelijke uitdagingen. Landelijk gezien is Vlaardingen de derde gemeente wat betreft het aandeel corporatiebezit (45,2% in 2018). Daarnaast kent Vlaardingen ook relatief veel sociaal bereikbare woningen. Daarmee heeft Vlaardingen relatief gezien veel kwetsbare gebieden en inwoners (vergelijkbaar met Utrecht).

Op het gebied van sociale draagkracht, veerkracht van inwoners, veiligheid en overlast zien we in veel gebieden cumulatieve problematiek. Daarnaast dreigt dat veel gebieden in een negatieve spiraal raken. Deze gebieden komen voor een belangrijk deel overeen met een groot aandeel corporatiebezit. Onze stad staat hiermee in de top van de meeste verkeerde lijstjes. Samengevat kunnen we vaststellen dat er een disbalans is tussen de 'dragende en de vragende bewoners', dat de overlast hoog en de veiligheid laag scoort, en zich bovendien al jaren negatief ontwikkelt. Dit vraagt om een stevige inzet van de gemeente en haar samenwerkingspartners in de stad.

De focus voor de ontwikkeling van Vlaardingen ligt op vier hoofdmaatregelen:

- Bouw van 5.200 nieuwe woningen
- Transformatie sociaal domein
- Vlaardingen MBO-stad
- Terugdringen ondermijning bedrijventerreinen

Door de inzet op deze thema's organiseren we meer draagkracht in onze samenleving. Door een evenwichtiger woningaanbod creëren enerzijds we ruimte voor de wooncarriere voor onze inwoners, anderzijds zorgt een evenwichtiger woningaanbod ook voor een meer evenwichtigere en meer draagkrachtige bevolkingssamenstelling. Dit evenwicht is noodzakelijk voor een betaalbaar sociaal domein, voor economische ontwikkeling, bedrijvigheid en het maatschappelijk voorzieningenniveau.

Daarbij is het belangrijk dat de transformatie van het Sociaal Domein verder lokaal vormgeven. Kinderen in onze gemeente alle kansen krijgen op goed onderwijs; Ondernemers in onze gemeente veilig kunnen ondernemen.

Aansluiting bij de G40 en de inhoudelijke pijlers

De vier hoofdmaatregelen gaan uit van investeren in onze stad. Investeren op het gebied van wonen, het sociaal domein, onderwijs en veiligheid. Inzet en investeringen die sterk overeenkomen met de agenda en pijlers van de G40. Hieronder is aangegeven welke kennis wij kunnen inbrengen in de verschillende pijlers en themagroepen.

Pijler sociaal

Het Sociaal Domein is in Vlaardingen volop in beweging. Voor een groot deel van de uitvoering van de Wmo en de participatiewet werkt Vlaardingen nauw samen met de buurgemeenten Schiedam en Maassluis. Vlaardingen heeft onlangs het besluit genomen om de Jeugdhulp lokaal, samen met buurgemeenten Schiedam en Maassluis in te gaan kopen via één integrale opdracht. Door de Jeugdhulp meer te verbinden met de netwerken in onze stad maken we de beweging naar voren. Preventie en vroegsignalering zijn daarbij belangrijke termen.

Pijler fysiek

Vlaardingen heeft de ambitie om de komende 10 jaar naar 39.000 huishoudens toe te groeien. Dit is nodig. Zeker gezien de grote druk op de woningmarkt in de regio Rotterdam. Het toevoegen en slopen van deze woningen gebeurt vooral binnenstedelijk. Dit betekent dat wij ervaring meebrengen ten aanzien van herstructurering, samenwerking met woningbouwcoöperaties en zoeken naar vitale samenwerkingsverbanden in de stad.

Pijler economie en themagroep veiligheid

Vlaardingen heeft een aantrekkelijk economisch vestigingsklimaat; goede bereikbaarheid, strategische ligging, groot arbeidspotentieel, actieve triple-helix samenwerking op het gebied van voedsel (Food Innovation Academy) en zorg (Zorg Innovatie Academie). De overkoepelende ambitie is Vlaardingen MBO-stad. Wij kiezen nadrukkelijk voor deze profilering.

Daarnaast werkt Vlaardingen ook aan terugdringing van ondermijning in onze stad. Door de inzet van een multidisciplinair interventieteam doen wij concreet ervaring op met de aanpak van ondermijning in onze stad.

Themagroep financiën

Vlaardingen heeft de laatste jaren te maken met grootstedelijke problematiek met de beschikbaarheid van financiën en capaciteit van een middelgrote gemeente. Tegelijkertijd zien we ook steeds vaker dat gelden of subsidies vanuit de Rijksoverheid steeds vaker incidenteel en op basis van een tender beschikbaar worden gesteld. Dit terwijl de structurele financiering van gemeenten sterk onder druk staat. Vlaardingen brengt expertise in op het gebied van beide spanningsvelden.

Westland

- 29 grootste gemeenten
- 109.000 inwoners
- 65.000 arbeidsplaatsen

- Ligging naast Den Haag, Delft en mainport Rotterdam
- Greenport functie omzet €7 miljard per jaar
- WHC internationaal kennis- en innovatiecentrum.
Jaarlijks 45.000 internationale zakelijke bezoekers

In 2004 fuseerden vijf gemeenten tot Westland. Nu een stad van ruim 110.000 inwoners, met 65.000 banen en 11.000 bedrijven. De 'glazen stad' is een economische motor voor de Provincie Zuid-Holland. De lokale gemeente focust zich op een leefomgeving waarin inwoners het prettig vinden om in te wonen, leven en recreëren. En deze stad ontwikkelt en groeit door! In aantal inwoners, economische activiteiten en het daaraan gelinkte vervoer. Westland wil dit zo duurzaam mogelijk doen en werkt elke dag samen met haar inwoners en haar bedrijfsleven. Momenteel wordt onderzocht of een lightrail de gemeente met Den Haag en Rotterdam kan verbinden.

Als dichtsbebouwde gemeente van Nederland, meer dan 90% bebouwing, is elke stuk beschikbare grond schaars. Huisvesting is een opgave. Voor zowel eigen bewoners en (arbeids)migranten. Westland bouwt zo'n 8000 tot 12.000 woningen extra tot aan 2040 onder andere op het Floraterrein. De 12.000 arbeidsmigranten die in de gemeente werken zorgen voor extra druk op de overspannen regionale woningmarkt én extra drukte op de weg. Fysieke leefomgeving is een hoofdthema voor Gemeente Westland komende jaren.

Economie

De centrale ligging van Westland in de driehoek Rotterdam, Delft en Den Haag en haar Greenportfunctie drijven economische ontwikkeling. Hightech, duurzame teelt van 'food en flowers' vindt op kleine schaal met grootse impact plaats. Westlandse ondernemers lopen vooruit en verhandelen kennis en kunde wereldwijd. Van nieuwe soorten gewas, duurzame verpakkingen, slimme logistiek en circulaire systemen. Deze sector versterkt elkaar. Westland wil zich de komende jaren op de kaart blijven zetten als internationaal centrum van de glastuinbouw. Door kennis, opleiding en innovatie kan de gemeente een bijdrage leveren aan mondiale vraagstukken. Delegaties komen vanuit de hele wereld kijken hoe men hier omgaat met voedselteelt, gezondheid en duurzaam gebruik van CO2, aardwarmte, water en energie. Westland levert een significante bijdrage aan de Zuid-Hollandse economie én BV Nederland. Greenport West Holland (Westland en Oostland samen) is qua productie, import en export met afstand de belangrijkste Greenport van Nederland met een totale omzet van €3.5 miljard. In toenemende mate wordt kennis en kastechnologie geëxporteerd. De exportwaarde is onlangs bepaald op €2.5 miljard.

Keerzijde van de bedrijvigheid, internationale handel en transport is de aantrekking van ondermijnende criminaliteit. Westland is voorzitter van het platform Weerbare Sierteelt waaraan vier andere gemeenten, politie, FloraHolland, OM, Douane en private partijen samenwerken. Samen proberen zij het bewustzijn van ondermijning in de keten te vergroten en beter in kaart te brengen. Met het ministerie van Justitie wordt beleid gemaakt om de sierteeltsector beter te beveiligen en beschermen tegen internationale drugshandel, witwassen en wapensmokkel.

Corona

De coronacrisis had direct impact op de Westlandse economie, met name toen export van bloemen stilviel. Tvbeelden van miljoenen vernietigde bloemen en planten gingen de wereld over. In 2021 lijkt de trendlijn van de sector weer stijgend. De impact van de pandemie heeft echter meer economische schade. Het Westlandse college stelde €6 miljoen beschikbaar voor directe steun aan ondernemers. Ook is een investeringsfonds à €15 miljoen geopend. Door investeringen wil de gemeente de crisisjaren uitkomen. De pandemie is aangegrepen om verkeersknelpunten aan te pakken. Het resultaat is een betere logistiek op langere termijn. Hier is €4.5 miljoen beschikbaar voor gesteld. De doorontwikkeling van Greenport Horti Campus, waar onderwijs en innovatie samen komen, vraagt ook investeringen.

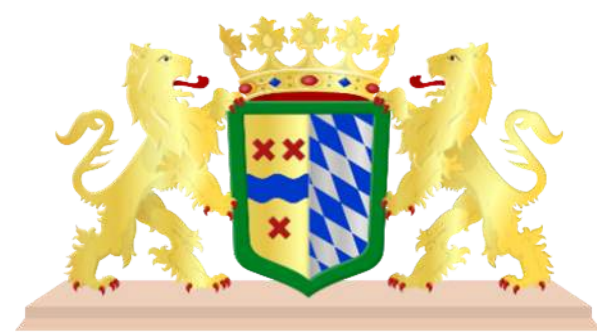
Sociaal Domein

Het sociale domein is een grote uitdaging voor Westland, met name door de kosten. Jeugdzorg heeft een groot aandeel aan de forse stijgende kosten. Deze zijn opgelopen van €63 miljoen in 2017 naar waarschijnlijk €77,5 miljoen dit jaar. Vél hoger dan de meerjarenbegroting. Dit geeft versus het rijksbudget een tekort van €7 miljoen. Zorgwethouder Piet Vreugdenhil wil dit oplossen door een uitgavenplafond van €72 miljoen. Hierdoor komt structureel €1,5 miljoen beschikbaar. Hij bedwingt daarnaast kostenstijgingen en lobbyt op rijksniveau voor structurele compensatie. Westland wil zorg en aandacht voor de Westlanders. We willen niemand aan zijn of haar lot over laten en de gemeentelijke financiën gezond houden.

Amstelveen

Hoeksche Waard

Nissewaard

Súdwest-Fryslân

Velsen

Vlaardingen

Westland